

«Το πολιτικό ζήτημα δεν διαχωρίζεται από το υπαρκτικό»

Ζωή Γεωργούλα

23/06/2021

**Η ομάδα Σημείο Μηδέν επιστρέφει στα Χανιά με την παράσταση
«Αντιγόνη» του Σοφοκλή, στις 24 και 25 Ιουνίου**

Η ομάδα Σημείο Μηδέν επισκέφτηκε για πρώτη φορά τα Χανιά το 2012 με την παράσταση «Μεταμόρφωση» του Φραντς Κάφκα. Ήταν τότε μια σχετικά νέα ομάδα και εν πολλοίς άγνωστη για το χανιώτικο κοινό. Ωστόσο, η ανταπόκριση του κοινού της πόλης, που αγαπά το θέατρο και το έχει αποδείξει, υπήρξε θερμότατη, με αποτέλεσμα να δοθούν επιπλέον από τις προγραμματισμένες παραστάσεις. Όχι άδικα. Πρόκειται για μια ομάδα που, με κεντρικό συντελεστή τον σκηνοθέτη Σάββα Στρούμπο, με άξονες την εργαστηριακή και συλλογική δουλειά, επιλέγει να προσεγγίζει σε βάθος και με συνέχεια τα έργα που ανεβάζει στη θεατρική σκηνή. Σήμερα, έχοντας ανεβάσει αρκετές παραστάσεις [simeiomiden.gr] και με σταθερή πια θεατρική στέγη στο Νέο Χώρο του Θεάτρου Άττις στην Αθήνα, επιχειρεί να περιοδεύει όσο το δυνατόν περισσότερο και η Κρήτη αποτελεί αγαπημένο προορισμό. Ξεκινά τη φετινή καλοκαιρινή περιοδεία της παράστασης «Αντιγόνη» του Σοφοκλή από τα Χανιά, σε συνεργασία με το φιλόξενο ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης, την Πέμπτη 24 και την Παρασκευή 25 Ιουνίου στις 9.15μμ, στο θέατρο Λενταριανών.

Πρόκειται για την τρίτη συνεχή χρονιά που η παράσταση ταξιδεύει σε επιλεγμένους σταθμούς σε όλη την Ελλάδα. Αυτό το καλοκαίρι οι θεατές θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μια νέα, δεύτερη, εκδοχή της παράστασης, αποτέλεσμα πολύμηνου εργαστηρίου πάνω στην αρχαία τραγωδία, το οποίο ξεκίνησε τον Οκτώβρη του 2018. Μάλιστα, για τις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας και της παράστασης δημιουργήθηκε νέα μετάφραση του έργου από τον Δημήτρη Δημητριάδη.

Το **cretanleft** συνάντησε τον σκηνοθέτη Σάββα Στρούμπο και συνομίλησε μαζί του για την παράσταση που θα δούμε και για το πού βρίσκεται ο χώρος του θεάτρου μετά το τέλος μιας καραντίνας που διήρκεσε πολύ, αλλά μέσα από το σκοτάδι της φωτίστηκε τελικά η αποδιαρθρωμένη εργασιακή συνθήκη των εργαζομένων στον πολιτισμό, εφόσον οι ίδιοι επέλεξαν την ανακατεύθυνση σε συλλογικές διεκδικήσεις. *«Διανύουμε μια περίοδο τομή για τη ζωή μας, για την τέχνη, για τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε τον εαυτό μας και τις σχέσεις μας με τους άλλους, τη φύση των κοινωνικών δεσμών. Όταν συμβαίνει ένα τέτοιο ρήγμα στο συνεχές της αντίληψής μας για αυτό που λέγεται ζωή, ο καλλιτέχνης οφείλει να λειτουργήσει και αυτοστοχαστικά αλλά κυρίως αναστοχαστικά. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, που δεν είναι ανώδυνη, μπορεί να εκφράσει το κράμα αγωνίας, προσδοκίας, φόβου. Γιατί η τέχνη τελικά, μέσα από τα τραύματα των καιρών μας δημιουργεί προοπτική για το μέλλον»*, επισημαίνει ο σκηνοθέτης και ηθοποιός.

«Συνάμα η περίοδος αυτή απέδειξε την αναγκαιότητα της τέχνης στη ζωή την ίδια. Δεν υποκαθίσταται καμία μορφή τέχνης από μια προβολή σε ένα λάπτοπ. Σε βιοπολιτικό επίπεδο, το τρίπτυχο: τηλεεκπαίδευση, τηλεργασία, τηλεψυχαγωγία, οδηγεί κατ' επέκταση στον τηλεάνθρωπο. Καταλαβαίνω την αναγκαιότητα που προκύπτει από υγειονομικής πλευράς, φοβάμαι όμως ότι κυφορείται κάτι περισσότερο» λέει ο Σ. Στρούμπος εκφράζοντας μια αναγνωρίσιμη αγωνία.

Συλλογικές διεκδικήσεις και έκφραση

Ο Σάββας Στρούμπος συμμετείχε ήδη ενεργά στις διεκδικήσεις του κλάδου των ηθοποιών. Έζησε, έτσι, και τώρα τις διαδικασίες αναζωογόνησης του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών, στο οποίο οι εργαζόμενοι στο χώρο στράφηκαν για να δυναμώσουν τη φωνή τους, και κατά τη διάρκεια των διεκδικήσεων για ουσιαστική στήριξη την περίοδο της πανδημίας, αλλά και στο ξέσπασμα του #metoo στο χώρο του θεάτρου. Μάλιστα είναι μέλος του ΔΣ του ΣΕΗ, με την παράταξη Συνέλευση Αγωνιζόμενων Ηθοποιών.

«Η περίοδος από το Μάρτη του 2020 έως τώρα έφερε στην επιφάνεια αυτό που στο χώρο της τέχνης, και ιδιαίτερα στο χώρο του θεάτρου, ήταν η δική μας βιοτική κατάσταση εδώ και δεκαετίες: τελείως διαλυμένες εργασιακές σχέσεις, διαλυμένες εκπαιδευτικές σχέσεις, καμία εξασφάλιση

για τους ανθρώπους που εργάζονται στον πολιτισμό, καμιά ουσιαστική μέριμνα από την πλευρά της πολιτείας, χωρίς να μπορούμε να έχουμε τη βεβαιότητα ότι θα καταφέρουμε να ζήσουμε από τη δουλειά μας. Ο καλλιτέχνης μέσα σε αυτήν την κατάσταση ήταν σαν ένα άθυρμα, που πάει και έρχεται χωρίς να έχει ρίζα.

»Αυτή η βίαιη τομή, για την οποία συζητάγαμε προηγουμένως, μας άφησε εκτεθειμένους και ταυτόχρονα έδωσε το θάρρος σε κάποιους από εμάς να αφηγηθούν το τραύμα τους και να μιλήσουν για όλες τις μορφές κακοποίησης που έχουν υποστεί, αναζητώντας και μορφές οργάνωσης για να τις αντιμετωπίσουν αλλά και την ίδια τη δυνατότητα να εκφραστούν. Όλη αυτή η κατάσταση καθρεφτίστηκε στη βούληση των ανθρώπων του χώρου μας να συνδεθούν με το συλλογικό τους φορέα, το σωματείο τους. Στο πλαίσιο αυτό δημιουργήθηκαν νέες παρατάξεις, διαδικασίες οργάνωσης και μια εξαιρετική ζύμωση», υπογραμμίζει ο Σ. Στρούμπος.

Γιατί Αντιγόνη;

Η ομάδα Σημείο Μηδέν επέλεξε μετά το ανέβασμα του έργου του Σάμιουελ Μπέκετ «Περιμένοντας τον Γκοντό» να στραφεί στη μελέτη της Αντιγόνης του Σοφοκλή. Πώς γεφυρώνεται αυτό το πέραςμα; «Αντιμετωπίσαμε τον Μπέκετ σαν ένα τραγικό του 20ού αιώνα, με την έννοια ότι στα έργα του το τραύμα της ιστορίας και της ύπαρξης εγγράφεται μέσα στον ανθρώπινο ψυχισμό. Το ερώτημα του τι εστί τραγικό στη σύγχρονη ιστορία, όπως προκύπτει μέσα από τον Μπέκετ, μάς οδήγησε να μελετήσουμε τη φύση του τραγικού, αλλά αυτή τη φορά σε αναμέτρηση με μια αρχαία τραγωδία. Με αυτήν την έννοια, η προσέγγισή μας στην Αντιγόνη είναι μια προσπάθεια από ανθρώπους του 21ου αιώνα να μελετήσουμε την ίδια τη φύση του τραγικού. Είδαμε στο έργο αυτό του Σοφοκλή την υπαρξιακή επιθυμία της Αντιγόνης να θάψει τον αδελφό της, η οποία όμως συγκρούεται με την απόφαση της κρατικής εξουσίας. Στο βαθμό που η Αντιγόνη συγκρούεται συνειδητά με αυτήν την εξουσία δημιουργείται πολιτική στάση.»

»Όλο το φάσμα της ζωής μας έχει πολιτική διάσταση. Το ζούμε άλλωστε αυτήν την περίοδο στην έμφυλη εκδοχή του. Το σύνθημα που λέει ότι "οι γυναικοκτόνοι έχουν τα κλειδιά του σπιτιού μας" αναδεικνύει με σαφήνεια ότι το πολιτικό ζήτημα δεν διαχωρίζεται από το υπαρξιακό.»